

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovecu.

List izhaja vsako sredo na štirih in vsako soboto na dveh straneh.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 8. oktobra 1919.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

➔ Za 100 naših kron izplačujejo v Celovcu že 140 avstrijskih! ➔

Za 100 naših kron 140 avstrijskih.

Ko bi naš list imel samo ta namen, da svari naše ljudstvo pred Avstrijo, potem bi bila današnja številka zadnja: zanesli bi „Korošča“ k zadnjemu počitku. Kaj pa se je zgodilo?

Iz Celovca je prišla vesela novica, da izplačujejo celovške banke 40 avstrijskih kron za 100 naših. Kaj to pomeni, ve vsak pastirček: na gospodarsko smrt obsojeni Avstriji bije zadnja ura.

Smilijo se nam zdaj tisti naši ljudje, ki so se dali zapeljati in so si nakupili avstrijskega denarja. Pa počiti zvoniti je prepozno! Zdaj nam pač ne bo treba opominjati, naj nihče ne sprejema avstrijskega denarja!

Avstrija — poštena tatica.

Živel je kmet, ki je imel ravno 100 lepo prekajenih klobas. Prišel pa je ponoči tat in se je splazil v sobo, kjer je imel kmet spravljene klobase. In tat je vzel 85 klobas in jih je spravil v vrečo ali žakelj in je odšel. Ko pa je nesel klobase mimo pokopališča, ga je zgrevalo in je rekel sam pri sebi: „Preveč klobas sem ukradel; ubogi kmet bo preveč žalosten. Zato ga hočem potolažiti.“ In šel je nazaj in je vrnil kmetu — 20 klobas. Ostalih 65 pa je nesel domov.

Tak pošten tat, ali prav za prav taka poštena tatica je tudi Avstrija. Kakor poročamo med gospodarskimi novicami, je hotela ukrasti vsakemu gospodarju po 85 procentov premoženja. Zdaj pa poročajo nemški listi, da se je skesala: vzela jim bo samo 65 procentov. Če ima torej kak gospodar v Avstriji 100 tisoč kron premoženja, mu ne bo treba oddati državi 85 tisoč, ampak samo 65 tisoč.

Pa naj še kdo reče, da avstrijski kmetje nimajo sreče!!

Ljubi »Korošec«!

V Labodski dolini imam znanca. Poznava se že veliko let. Te dni mi je pisal pismo, ki bo zanimalo tudi Tebe, dragi „Korošec“. Zato Ti ga

podajem v slovenski prestavi. Moj znanec, Nemeč, piše: Odkar sva se zadnjič videla, se je pri nas že marsikaj izpremenilo. Ko so prišli folsverovci k nam, je nam šlo še precej dobro. Imeli smo skoraj vsega dovolj. Zdaj so nam pa že vse pojedli, tako da jih komaj še redimo. V zadnjem pismu si mi tožil, da je v Jugoslaviji premalo fabrik in da je zato pri vas zdaj vse zelo drago. Le potolaži se, tudi pri nas so cene zelo, zelo poskočile. Jeziš se, ker stanejo pri vas čevlji 200 do 300 K. Pri nas pa je cena čevljev v enem tednu poskočila od 120 K na 440 K. Za 1 kilo slabega tobaka plačujemo do 450 K; seveda ga ni drugače dobiti, kakor če ga nam prinese čez mejo „Miklavž“! Eno jajce stane v Volšperku 2 K. Kila srednje moke stane 6 K; to ceno je določila oblast. Zaradi lakote razsaja pri nas španska hripa. To bolezen smo z lakoto vred menda samo mi Nemci podedovali po stari Avstriji. V kratkem se vidiva. Takrat Ti bom povedal kaj o avstrijskih rekvizicijah na kmetih. Za danes Ti samo omenim, da naši kmetje in delavci že težko pričakujejo, da bi zopet prišli k nam jugoslovanski vojaki. (Uradniki so seveda večinoma proti temu; no njim ne more Avstrija nič rekvirirati!) Ali je res, da pridete? Pri nas se to povsod govori. Vsaj stradanja bi nas rešili!

Srčno Te pozdravlja Tvoj F. M.

Iz B-cone.

Svetovna vojna Avstrijcev še vedno ni izpametovala. Dan za dnevom nam prihajajo obupni klici iz cone B in beljaške okolice o hudodelstvih, ki jih uganjajo koroški Nemci nad mirnim slovenskim prebivalstvom. Na Gosposvetkem polju so Nemci nabili nekemu slovenskemu župniku na hišna vrata seznam vseh Slovencev s pozivom, da naj se takoj poberejo iz svojih domačij, sicer jih bodo ustrelili. Začetkom septembra se je zglasilo na naši meji pet oseb, med njimi tri ženske in dva 16 do 18 letna fanta, ki so prosili, da jih naše straže pustijo v Jugoslavijo, ker jim ni mogoče živeti v Avstriji zavoljo zatiranja in preganjanja od strani Nemcev. Jedna ženska je celo rekla:

Naredite z menoj kar hočete, jaz skočim v jezero, ako me ne pustite, v Jugoslavijo.

Gospodarske novice.

Težak gospodarski položaj Nemčije.

Več socialno-demokratskih poslancev nemške narodne skupščine je opozorilo državno vlado, da je že porabljenih 1 1/2 milijona mark, ki so bile svojčas pripravljene za znižanje živilskih cen. Pričakovanje, da se bodo proti jeseni razmere na blagovnem trgu izboljšale in da se bodo cene znižale, se ni izpolnilo. Nasprotno, zlasti v zapadni Nemčiji so se povišale cene ne samo živil, temveč tudi vseh drugih potrebščin.

Petrolej za zimo.

Iz Amerike so odposlali za Jugoslavijo 6 milijonov kil petroleja. Slovenija bo dobila 3 milijone kil tega petroleja. Govori se, da bo stal kilogram tega petroleja 4 do 5 K.

Oddaja premoženja v Avstriji.

Dunajski listi poročajo, da zahteva dr. Schumpeter, naj Avstrija vzame ljudem 85 procentov premoženja. — Potrpežljivost avstrijskega ljudstva je vsega občudovanja vredna!

Nove poštné znamke.

Z novim letom dobimo nove poštné znamke.

Važno za kmetovalce.

Na prošnjo Narodnega sveta za Koroško je deželna vlada v Ljubljani poslala k nam posebnega živinozdravnika in mlekarkega inštruktorja, da bosta poučevala naše kmetovalce o živinoreji, konjereji, mlekarstvu in v živinozdravništvu.

Kmetijske podružnice in posamezne občine naj takoj naznanijo, kje in kdaj želijo taka predavanja.

Prošnje za podpore zaradi toče, povodnji itd.

Na poverjeništvu za kmetijstvo se vlagajo razne prošnje za podpore po ujmah (toča, povodenj, požar itd.)

Opozarja se, da je take prošnje vlagati na Poverjeništvu za notranje zadeve v Ljubljani, in sicer potom pristojnega okrajnega glavarstva. Poverjeništvu za kmetijstvo nima za take podpore denarja na razpolago.

Galicija. Tukaj se je nastanil gosp. cestni nadzornik Anton Prelesnik. Ceste so se pri nas že dolgo časa puščale popolnoma v nemar, navodošli gospod nadzornik pa bo gledal na to, da se kmalu popravijo, kolikor se seveda dajo popraviti. Da imamo v naših krajih tako slabe ceste, se imamo zahvaliti Nemcem, svojim prejšnjim gospodarjem. Če se jim že ni smilil slovenski kmet, ni čudno, da tudi za ubogo živino niso poznali usmiljenja. Ne bilo bi nam treba mučiti svoje živine po tako dolgih in strmih klancih, kajti prav lahko bi se ceste dale zgraditi tako, da bi se teh klancev izognili. Tudi to je dokaz, kako slabo so Nemci skrbeli za našega kmeta.

Dopisi.

Grabštanj. Čut za samostojnost je pri naših kmetih dobro razvit. Grabštanski kmet je ponosen na svoj stan in hoče tudi kaj veljati. Prav je tako! Ta čednost je hvale vredna. Preden pa bo naš kmet glasoval za Jugoslavijo ali pa za Avstrijo, se bo moral najprej vprašati: „Kje bo kmet mogel ohraniti svoj upravičeni ponos, kje bo več veljal, pri nas ali v Avstriji?“

V Avstriji bo nosil kmet največje breme in imel najmanj pravic. V Avstriji bodo vladali kapitalisti (judje!) in sploh mestna gospoda. Le pogledjte v dunajski parlament in prepričajte se, kdo tam vlada! Kmet nima v avstrijskem parlamentu nobene besede, ker je kmetovih poslancev tako malo, da je komaj vredno govoriti o njih. Kmetovski poslanci torej ne morejo tam delati nobenih postav, ampak jih delajo zastopniki mestne gospode. In ti delajo postavne za kmeta, ampak proti kmetu. Pač pa mora avstrijski kmet rediti vso tisto gospodo, ki mu dela postavne. Če ne gre to izlepa, gre pa izgrda. V imenu postavne prihajajo h kmetu avstrijski žandarji in mu zapovejo: Toliko žita, toliko krompirja in toliko glav živine smeš obdržati zase, vse drugo moraš oddati državi po predpisanih cenah. In če se kmet obotavlja in jezi, če se izgovarja, da s tem, kar mu ostane, ne more preživeti svoje družine in poslov, tedaj se mu rekvirira (odvzame) z vojaško silo. Noben jok in stok mu ne pomaga. Ko nas je obiskal g. general Maister, nam je g. župnik prebral ukaz okrajnega glavarstva v Beljaku. V tem ukazu je bilo rečeno, da bodo kmetu rekvirirali žito in živino z vojaško silo.

Torej, kmet, kje je tvoj ponos, kje tvoja veljava? Kako boš v Avstriji sam svoj gospod, če niti to ni tvoje, kar si pridelal sam s svojimi žulji?

Jugoslavija pa je skozinskoz agrarna ali poljedelska država. Torej bo imel pri nas kmet prvo besedo v parlamentu. Rekvizicij ne bo treba; kmet bo prodajal, kar bo hotel in sam določeval cene svojim pridelkom.

Razume se, da bomo Grabštanjčani pozneje, ko bo vse urejeno, prodajali svoje pridelke v Celovec. Zato pa bo Celovec odvisen od Grabštanja, ne pa Grabštanj od Celovca!

V Jugoslaviji bo torej kmet samostojen, bo sam svoj gospod, bo nekaj veljal, v Avstriji pa bo garal noč in dan za druge.

Koroški kmet, premisli dobro vse to, pa se ti pri glasovanju ne bo težko odločiti za Jugoslavijo. Nikar ne pozabi, da si dolžan tudi svojim otrokom, da jim preskrbiš lepšo prihodnost.

Jadovce pri Grabštanju. V sredo 24. septembra popoldne smo spremili k zadnjemu počitku Marijo Jarič, muhtarico na Krki. Vodenica ji je vzela življenje v 49. letu starosti. Pevski mešani zbor Grabštanj-Št. Peter ji je zapel na domu žalostinki: „Oh kak' grenk' in otožen“ in „Nad zvezdami“, na grobu pa „Oj težka pot“. Bilo je veliko udeležnikov pri pogrebu iz cone B, ki so se čudili lepemu slovenskemu petju. — V naši okolici močno ravsaja griža. V nedeljo smo pokopali še ne pet let starega Jožefa Lipic iz Inemanje vasi.

Krčanje nad Grebinjem. Neki avstrijski potepuh je ukradel na paši par goveje živine in jo hotel odgnati v blaženo Avstrijo. Toda ni imel sreče. Na meji so ga prepodili naši vrli vojaki. Pobegnil je in pustil živino, ki jo je dobil lastnik, ki se je kmalu oglasil, nazaj. — Pred nekaj dnevi je pri uglednem gostilničarju na Sp. Krčanjah lepo oblečen gospod govoril v gladki in lepi slovenščini čez Jugoslavijo, seveda zelo previdno in zvito. Zapeljeval je v razgovoru g. gostilničarja, da bi mu še ta pomagal. Vendar se mu to pri našem vrlem možu ni posrečilo. Ko je ta odšel za trenutek iz sobe, se je tuji gospod zbal in izginil brez sledu v bližnjem gozdu, ne da bi bil plačal račun. Bil je nemški agitator. Izkala ga je vojaška patrolja, toda žalibog brez uspeha. Pri nas na Krčanjah bi se bil opeknel.

Klanče. Ne smete si misliti, gospod urednik, da so v Klančah Slovenci že popolnoma izumrli. Zadnji dopis iz Klanč, priobčen v 10. številki „Korošca“, sicer pravi, da je Slovencev v Klančah zelo malo, toda dopisnik je hotel s tem samo reči, da je v Klančah malo Slovencev, ki bi bili narodno zavedni. Prehudo nas je obsodil dopisnik. Res smo poprej nekateri Klančani držali z Nemci, a vojska je tudi nas izpametovala. Bili smo pač v zmoti in zmota ni greh. Morda se res še dobi kateri izmed Klančanov, ki še vedno „škili“ tja proti Avstriji, toda upamo, da bodo tudi ti zaslepljenci sčasoma izpregledali. Pod Avstrijo si nikdo ne želi priti, kdor ve, da so tam sami „lačenbergerji“ doma, ki so še na slabšem kot berači; berač nima nič in tudi dolgov navadno nima, Avstrija pa ima še manj kot nič, ker jo poleg vse njene beračije tlačijo še ogromne milijarde vojnih dolgov. Tudi nam je stara Avstrija v vojnem času pridno rekvirirala, ali kakor se pravi po naše: kradla. Seno, slama, živina, žito — vse ji je prišlo prav, in če bi svetovna vojska še nekaj časa trpela, bi nam bila vlada najbrže pobrala še sklede in žlice. Hvala Bogu, da imamo sedaj

mir pred nemškimi „šterci“. Ne želimo si več priti v njihovo trdo pest, zato bomo vsi kot en mož glasovali za našo Jugoslavijo.

Železna kapla. Štantmanov študent je hotel dovršiti v Celovcu svoje šole. Ko pride v Celovec, se sreča tam z nekaterimi domačini, ki ga nahrlijo in ga hočejo pretepeti. Ni mu preostajalo drugega, nego pribežati nazaj v Železno Kaplo. To je tudi kultura, kaj ne! Pa tudi za te ljudi pride dan plačila. Vse na svetu se maščuje; tudi to se bode, kadar bodo ti falotje najmanj pričakovali.

Ruda. V nedeljo 28. t. m. je bil pri nas sestanek posestnikov. Na shodu je poročal tajnik gozdarskega urada v Grebinju o razdelitvi Helldorffovega premoženja. Povedal je, da si s tega posestva vsakdo lahko nakupi stelje in drv. G. učitelj kmetijske šole v Velikovcu pa je razložil navzočim gospodarski položaj in ugodnosti, ki jih imajo kmetje v Jugoslaviji. G. nadučitelj je v kratkih besedah pokazal na razliko med nemškim in slovenskim kmetom. Povabil je navzoče, da pristopijo h kmetijski podružnici, ki se je tu ustanovila.

Tinje. Pred kratkim sta se zglasila v tukajšnjem občinskem uradu 2 fanta iz Škofjega Dvora v coni B. Pripovedovala sta, kako hudo se godi tam prebivalstvu. Avstrija rekvirira vsa živila, da morajo tudi kmetje stradati. Sploh se postopa s prebivalci zelo strogo. To je tudi vzrok, da sta ta dva pribežala v Jugoslavijo. Ne moreta se načuditi, kako dobro gre ljudem pri nas. Brala sta doma celovške časopise, v katerih se pišejo strašne laži o Jugoslaviji. Eden je rekel, da raje umrje, kakor da bi moral vedno živeti v Avstriji. Tako pripoveduje človek iz cone B! Pri nas pa so ljudje, ki še sedaj ne verjamejo, da se godi kmetom onkraj demarkacijske črte tako slabo. Za tiste bi bilo najbolje, da gredo za nekaj dni tja. Ko se bodo pošteno nastradali, bodo pa že videli, kako dobro je pri nas. Tudi v Tinjah je že večina izprevidela, da je naša rešitev samo v Jugoslaviji. Saj so sami brali poročilo nemškega poslanca dr. Angererja, kjer zahteva, da oddajo kmetje 70 do 80% svojega premoženja Avstriji.

Pliberk. Dne 21. septembra je bilo zborovanje kmetijske podružnice. Po otvoritvi zborovanja nam je predaval g. Škofič, živinozdravnik v Velikovcu, o nalezljivih boleznih, ki napadajo govedo, konje in prešiče. Poučil nas je, kako se te bolezni razširjajo in kako se jih ubranimo.

G. notar dr. Senčar je prav zanimivo govoril o oporoki (o testamentu) in o mejah. Vsi kmetje so radi poslušali; kajti ravno v tem so kmetje najmanj poučeni, kar je vzrok večnemu pravdanju in sovraštvu.

G. nadučitelj Močnik je govoril, kakšna bodočnost čaka kmete pri nas in kakšna v Avstriji. Dokazal nam je, da bo v vseh drugih sosednjih državah slabše kakor pri nas. Prečital nam je govore avstrijskih politikov in članke iz avstrijskih časopisov o žalostnem in brezupnem gospodarskem položaju v Avstriji. Poudarjal je potrebo združitve (organizacije) kmetov v kmetijske po-

družnice. Nato pojasni, da se bo ustanovila zveza kmetijskih podružnic za Koroško. Za zastopnike so bili izvoljeni: Štefan Kralj, župan v Libučah, Marka Plešivčnik, gostilničar v Šmihelu, žvabeški župan Matevž Hartman, posestnik v Libučah. Vsi imenovani so tudi delegati (zastopniki) za občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani. Sprejme se več sklepov (resolucij), in sicer: Takoj naj se plača tretjina vojne škode, napravi naj se dravski most pri Lipici in odpišejo naj se davki zaradi škode po toči.

Nazadnje nam pove še g. nadpor. Dobovišek marsikaj o vednih rekvizicijah v Avstriji; žito krompir, živino in drva so že rekvirirali. Prečital je dopis od „Viehverwertung“ iz Celovca, ki pravi, da se bo živina rekvirirala s pomočjo orožnikov ali pa z vojaki. Dokazal nam je, da mi lahko živimo brez Celovca, ker so sedaj ustanovili pri nas zavode, ki kupujejo vse pridelke, kar jih ima kmet preveč.

Spoznali smo, da imajo govorniki prav, ter nam hočejo dobro. Sprevideli smo, da je najbolje v Jugoslaviji, kjer bomo prosti državljani in gospodarji, in ne v Avstriji, kjer nas čaka gospodarska sužnost.

Kmetje pa, ki stojite zunaj naše organizacije, vsi k nam v naše vrste, da se naučite to, kar nam je najbolj koristno!

Libeliče. Tukaj se je ustanovilo v nedeljo „Slov. lovsko društvo za občino Libeliče“. Pokazalo se je, kako še vedno živi v domačem prebivalstvu ogenj za lov. Pristopilo je že 40 članov. Videlo se je, kako hočemo v naši občini vsi skupno delati za prosep lastne občine. Pa ne samo to. Glasen „lovski živijo“ ob koncu zborovanja je pokazal, da hočemo biti tudi v resnici dobri slovenski lovci. Upamo, da dobijo člani svoje puške pravočasno nazaj, ker brez pušk ne znamo streljati.

Žvabek. Tukaj se domača dekleta in fantje prav živo pripravljajo za veselico, ki se bo vršila sredi oktobra enkrat. Zanimanje je veliko že po vsej okolici. Kaj se bo igralo in kdaj, naznanimo pravočasno.

Suha. V našem kraju griža hudo razsaja. Umrlo je že več ljudi. Najrajši pobira bela žena otroke. Bog tolaži prizadete stariše!

Loče. Krasen dan je privabil na ljudski tabor dne 28. p. m. mnogo občinstva iz sosedne nam Kranjske, kakor tudi domačega koroškega prebivalstva. Trditi smemo, da je bilo na taboru nad 6000 udeležencev, ki so marljivo sledili raznim govorom prvakov Slovenije ter tako veličastno manifestirali za zjedinenje vseh Srbov, Hrvatov, in Slovencev.

Narodni svet se najsrčneje zahvaljuje vsem gosp. govornikom: Generalu Majstru, dr. Ravniharju, poslancu Grafenauerju, dr. Rožiču, g. Brandtnerju, in g. Ude, izbornim pevcem Glasbene matice; pevskemu društvu iz Kranja; vsem vrlim članičam in članom Orla; mariborski in jeseniški godbi in vsem drugim udeležencem ki so počastili naš ljudski tabor s svojim prihodom ter tako povečali našo narodno slavnost.

Posebno zahvalo izrekamo g. kpt. Potočniku, stac. poveljniku, ki je nam

poskrbel s svojim vojaštvom vso dekoracijo tabora in veselicega prostora.

Zahvaljujemo se vsem domačim dekletom za razprodajanje cvetk in znakov; gč. učiteljici Korošec in g. učit. Močnik iz Lednic za njiju požrtvovalno delo; gč. Pavel p. d. Rutarjevi in g. Müllerju za razprodajanje srečk za srečolov; tuk. gostilničarjem in vsem, ki so količkaj pripomogli, da se je slavnost vršila tako veličastno.

Narodni svet Loče.

Želuče. Da se je naš brod kar na enkrat podražil za več kot 100%, to nam ne gre v glavo. Nikjer v bližini ni voznja tako draga kakor pri nas. Ali nima pri takih javnih napravah županstvo ali pa kdo drugi nobene besede?

Dnevne novice.

Poznemajte! Krajevni odbor Narodnega sveta v Št. Petru na Vašinjah je pridobil od 31. avgusta do 24. septembra 124 novih naročnikov za „Korošca“.

Miklavčevo. Na posestvu Miklavčevo je 27. 9. 1919. okrog poldne izbruhnil ogenj, ki je popolnoma uničil gospodarsko poslopje z vso krmom. Škoda je velika.

Na pomoč so prihiteli požarne brambe iz Miklavčevega, Sinči vasi in Žitare vasi, vojaštvo iz Sinče vasi in orožniki iz Galicije in Doberle vasi. Vsi so se na vso moč trudili, da bi omejili požar.

Libeliče. V nedeljo, dne 28. sept. se je zgodila v naši fari velika nesreča. Dva dečka, doma na Brodu, sta se prepeljala s čolnom čez Dravo. Tam sta našla še neizstreljeno granato. Nespametna dečka sta se igrala z njo. Granata pa se je razletela in zadela oba dečka. Eden izmed dečkov je bil takoj mrtev, drugi pa samo lahko ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico in upati je, da bo kmalu ozdravil. (Otroci, ne igrajte se s tako nevarnimi igračkami!)

Politične novice.

Italija pred revolucijo?

Iz Pariza poročajo, da bo morala zaradi Danuncijske maškerade italijanska vlada odstopiti. Bati se je, da izbruhne v Italiji revolucija.

Kako gospodarijo v Reki laški „vojaki“.

Iz Reke poročajo, da napadajo v Reki laški vojaki ponoči mirne ljudi in jim praznijo žepce. Prav nič ne gledajo na to, če je kdo Italijan ali pa Jugoslovan: glavna stvar jim je denar.

Lepe razmere na Ogrskem.

Tisoče in tisoče delavcev in naprednih ljudi zaprtih; na stotine postreljenih in obešenih. Neki laški poslancu poroča, kako je na Ogrskem 50.000 madžarskih državljanov je bilo aretiranih, mnogo jih je bilo v ječah linčanih, na stotine jih je dnevno obešenih in ustreljenih. V Donavi dan

na dan lovijo trupla umorjenih. Nič bolje ni na Finskem in na Ruskem. — Pri nas so pa ljudje, ki zabavljajo čez državo, če jih ponoči bolha ugrizne.

Tudi Madžari so se že naveličali republike.

V Budimpešti so 3. t. m. velikanski plakati naznanjali, da se ustanovi nova stranka, ki bo delala na to, da se odpravi republika in izvoli kralj.

Lahi na Reki.

Na Reki traja cirkus vedno dalje. Danuncijo noče zapustiti Reke. Vse kaže, da sta italijanska vlada in Danuncijo dogovorjena. Kar je pametnih Lahov. se boje, da bi znalo priti med Jugoslavijo in Italijo do vojne. Zato pa v Italiji vre in se je bati, da izbruhne revolucija.

Avstrijci zopet lažejo.

Avstrijski listi strašijo ljudi in lažejo, da Jugoslavija mobilizira. Tako piše na primer „Kärntner Landsmannschaft“ od 24. septembra, da so v našem delu Koroške nabiti plakati, ki pozivljajo k vojakom vse Korošce letnikov 1881 do 1899, ker se pripravljamo na vojno z Italijo. Le tisti, ki je tako neumen, da sliši planke živžgati, more tako lagati. Omenimo še, da je 3. t. m. ameriški general telegrafiral v Pariz, da Jugoslovani nočemo vojne z Italijo.

Prepir zaradi Reke.

„Berliner Tagblatt“ piše, da se je italijanska vlada odločila, da se bo zlepa poravnala z nami zaradi Reke.

Trifkovič sestavi novo ministristvo.

Iz Beograda so 4. t. m. poročali, da sestavi novo ministristvo Trifkovič. Beograd, 5. t. m. Danes dopoldne se je sestavilo novo ministristvo.

Naše prireditve.

Labod. Dne 12. t. m. je tu velik ljudski shod. Igra vojaška godba.

Grebini. Dne 12. t. m. je tu ljudski shod. Govorili bodo g. okrajni glavar iz Velikovca, g. dr. Schaupach in drugi.

Škofiče. Dne 12. t. m. bo tu ob 3. uri popoldne shod.

Št. Ilj pri Logi vasi. Dne 19. t. m. je tu ob treh popoldne shod.

Drumlje pri Labodu. Dne 19. t. m. vsi v Drumlje na shod!

Ledenice. Pridite vsi na shod, ki bo tu dne 19. t. m.!

Št. Primož v Podjuni. Izobraževalno društvo „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni priredi tu v nedeljo 12. t. m. ob 2. uri popoldne ljudski shod, po shodu pa veselico. Vzpored: Igra „Dva gluha“, govori, petje, godba itd.

Za jedila, pijačo in tobak je preskrbljeno. Če bo slabo vreme, se preloži veselica na nedeljo 19. t. m.

Labod. Ob priliki velikega ljudskega tabora dne 12. t. m. ustanovi krajevni odbor s pomočjo slov. akademikov iz Celja prvo čitalnico in knjižnico v Labodu. Slovenci in Slovenke, pridite 12. t. m. vsi v Labod!

Širite povsod „Korošca“!

Razno.

Nova knjiga.

Anton Melik, Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Prvi del. Izdala v zbirki Pota in cilji Tiskovna zadruga v Ljubljani 1919, tiskal Maks Hrovatin. Cena K 10, po pošti 80 v več.

Tiskovna zadruga je začela izdajati zbirko poljudno znanstvenih spisov „Pota in cilji“. Prvi zvezek je pravkar izšel v jako elegantni in prikupljivi obliki ter podaja Melikovo Zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. V njem nam pisatelj riše precej natančno vso našo zgodovino od najstarejših časov pa do konca srednjega veka. Knjigo toplo priporočamo vsem izobražencem, zlasti učiteljstvu in srednješolskemu dijaštvu, pa tudi vsakomur, ki se zanima za našo preteklost. O srbski in hrvatski zgodovini ne podaja nobeno slovensko delo toliko kot Melikovo. Drugi del knjige, v katerem bo opisana naša zgodovina od srednjega veka pa do današnjih dni, izide okoli novega leta.

Velikovec. Za „Dijaški dom“ v Velikovcu so darovali: Poslanec Smodej 250 K, Neimenovan 50 K, Vai. Štangl 20 K, župnik Tojnko 10 K. Rodoljubi, posnemajte!

Tatvina. V Zagreb je te dni dospel neki ameriški izseljenec, ki si je tekom let s težkim delom v tovarni prihranil 18.000 dolarjev. S tem denarjem se je vračal k svoji družini kot milijonar — saj bi bil za 16 tisoč dolarjev dobil 950 tisoč kron. Mož je moral v Zagreb čakati na železniško zvezo ter je sedel na klop v bližini kolodvora. Tu se je kmalu zbralo krog njega raznih ljudi, katerim je nepredvidni mož pripovedoval o Ameriki in svojem denarju. Ko je zopet ostal sam, je segel v žep po denarju — no, žep je bil prazen! Nekdo ga je bil ukradel. V največjem razburjenju je mož tekel v mesto in spraševal za svojimi žulji, toda zaman — tatu niso mogli dobiti. Nesrečni mož si je rual lase, jokal in vpil — saj je v trenutku postal berač.

Prevoz zemeljskih ostankov našega junaka nadporučnika Malgaja. Odboru za Malgajev spomenik v Št. Jurju ob Južni železnici je uspelo, da more izpolniti zadnjo željo junakovo, da počiva njegovo truplo v rodni zemlji.

Zemeljski ostanki se izkopljejo dne 24. t. m. ob 9. uri predpoldne v Guštanju, odkoder se prepelje krsta z vozom v Dravograd. Dohod v Celje dne 25. t. m. zvečer, odtod prevoz 26. t. m. zjutraj v Št. Jurij ob Južni železnici, kjer se po svečani maši za mrve v domači farni cerkvi izroče zemeljski ostanki materi zemlji. Isti dan popoldne odkritje spominske plošče na njegovem domu.

Slovinci! Slovenke! Naša dolžnost je, da izkažemo vsi zadnjo čast junaku, ki je posvetil vse svoje moči osvobojenju naših bratov na Koroškem in žrtvoval za to v junaški borbi svoje mlado življenje. Zadnja pot junaka Malgaja bodi dokaz, kako vemo Slovenci ceniti pravo ljubezen do naroda in domovine.

V prvi vrsti pozivljamo vsa narodna društva, da se polnoštevilno udeleže pogreba.

Obed se preskrbi za društva, ki najpozneje do 20. t. m. prijavijo odboru število udeležencev, Natančni spored se bo pravočasno objavil. Odbor za Malgajev spomenik v Št. Jurju ob Južni železnici.

Velikovec. Za dijaško kuhinjo so darovali: Dr. Janko Kotnik K 30—, tovarna za celulozo na Reberci K 300—, dr. Poznik, sodnik K 15—, Kolšak, notar K 15—, general Rudolf Maister K 45—, dr. Dolar, kapetan

K 15—, Pavel Gril K 5—, Šimen Kotnik K 5—, Pilgram K 5—, Anton Svetina K 5—, Ivan Milač K 5—, Jug K 5—, dr. Fr. Kandare K 15—, Batič, nadkomisar K 5—, Igljč K 5—, Pečar K 5—, Vrezec K 15—, Modic Alojzija K 5—, Paternost K 5—, Rudolf Mencin K 18—, kapetan Smola K 138—, Vendramin K 10—, Primc K 5—, Justina Repič K 30—, dr. Boštjan Šaubah K 20—, gospa dr. Kandaretova K 4—, Franc Smodej, poslanec K 200—, Fr. Lužnik, učitelj K 50—, Magerl, K 10—, dr. Franc Kotnik K 5—, Rezka dr. Kotnikova K 10—, Živeli nasledniki! Jožef Stih.

Razglas.

Dne 13. oktobra se vrši v Grabštanju velik konjski semenj, posebno za žrebeta. Grabštanjski okraj je znan po svoji dobro razviti konjereji. Od tu je prejšnja avstrijska vojaška oblast dobivalo najboljše remonte angleške polkvrne pasme. Čuje se, da bo tudi jugoslovanska vojaška oblast nakupovala tukaj vojaške konje. Noben konjerejec naj ne zamudi tega sejma in posebno ne prijatelji konjskega športa. Železnična zveza je jako ugodna.

Županstvo občine Grabštanj.

Razglas.

Z dnem 25. septembra 1919 se je uvedlo pri kr. poštne uradu Sv. Jakob v Rožu dostavljanje poštinih pošiljatev po selskem pismonoši v sledeče vasi: Tešinja, Sv. Peter, Gorinčice, Kot, Gomernica, Sv. Janez, Reka, Sreja, Dravlje, Velika vas, Bistrica, Svatne in Hodnina. Dostavljanje se vrši vsak dan razen nedelje.

Poštna nabiralnica Pokrče. V dostavnem okraju poštne urada Grabštanj je pričela zopet poslovati poštna nabiralnica Pokrče, ki obsega sledeče vasi: Lancovo, Poberče Streglje, Na Vrezah, Ličja vas, Sv. Janž, Bučinja vas in Dolina.

S 1. oktobrom 1919 se otvori poštna nabiralnica Drava, ki spada v dostavni okoliš poštne urada Loče pri Baškem jezeru in ima dnevno zvezo po selskem pismonoši tega urada.

Poštni in brzojavni urad za Slovenijo v Ljubljani.

Listnica uredništva:

Železna kapla: 4 K sporočite nam Svoj naslov!

Opeka.

Posestniki, ki potrebujejo opeke (cegla) za zidanje, strešne ali po vsake druge vrste opeke, naj se zglašijo do 12. t. m. osebno ali pa pismeno pri uredništvu „Korošca“. Opeke je vsake vrste na razpolago po dnevni ceni.

Zahvala.

Gospod P. Prepotnik, veletrgovec z lesom v Železni Kapli, je kot dober jugoslovanski državljan daroval Narodnemu svetu za Koroško 5000 K, katere se naj porabijo za razširjenje „Korošca“, ki se trudi, da bi vzbudil in okreplil med koroškim ljudstvom narodno in državno zavest.

Za to velikodušno darilo se g. P. Prepotniku zahvaljuje in obenem prosi, naj bi ga posnemali še drugi

Narodni svet za Koroško.

V ponedeljek, 20. t. m. bo ob 9. uri dopoldne v Bilčovsu

JAVNA DRAŽBA

zapuščine umrlega župnika g. Antona Tevelna.

Poziv! Posestnik, ki ima na hišo prodaj v lepem trgu na Koroškem, naj takoj naznani svoj naslov, ker jo želi nekdo kupiti. (Glej inserat „Hiša“ v 18. in 19. št. „Korošca“!)

Hiša

je na prodaj v lepem trgu na Koroškem. Pripravna je za vsako obrt. Več se izve pri upravnistva „Korošca“.

Želim kupiti

8 do 10 ovc
in
1 ovna.

Ponudbe z navedbo cene na:
Ivan Seger, Hodiše.

Službe išče

OBČINSKI TAJNIK.

Zna popolnoma slovensko in nemško, je bil že 19 let občinski tajnik, ima deželnovladni izpit in bi prevzel tudi službo organista. Ponudbe na Narodni svet za Koroško v Velikovcu.

Izjava.

Vdovski in sirotinski zaklad
zavarovalni oddelek (pogodbina družba):
življenska zavarovalnica „Feniks“ na Dunaju
okrajna poslovalnica v Velikovcu

naznanja v smislu poziva predsedništva deželne vlade za Slovenijo in delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani z dne 9. aprila 1919; št. 1060/pr. (Uradni list LXXVI), da se plačujejo dospevajoče zavarovalnine v političnem okraju Velikovec pri okrajni poslovalnici v Velikovcu, Gor. poštna ulica št. 127.

Izjavljamo tudi, da zavarovane stranke, katere zavarovalnih obrokov iz katerégakoli vzroka do danes še niso plačale, ne bodo trpele nobene škode, ako vse plačljive obroke sedaj takoj plačajo.

Istočasno naznanjamo, da še vedno sprejemamo spremembe vojno — posojilnih zavarovanj v navadna življenska zavarovanja na denar v gotovini in smo za vsakovrstne tozadevne informacije vedno na razpolago.

Ivan Oswald s. r.
vodja.